

travelbook

Bali i Lombok

Bezdroża

ERGO
HESTIA®

Ubezpieczenie
w podróży

Autor przewodnika: Piotr Śmieszek

Redaktor prowadzący: Aurelia Hołubowska

Redakcja: Małgorzata Przybyłowicz-Nowak

Korekta: Agnieszka Szmuc

Źródło pochodzenia danych kartograficznych:

OSM (www.openstreetmap.org)

Opracowanie kartograficzne: DAKA – Studio Graficzne

Skład: Dawid Kwoka

Projekt okładki: ULABUKA

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bebalt>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzje.

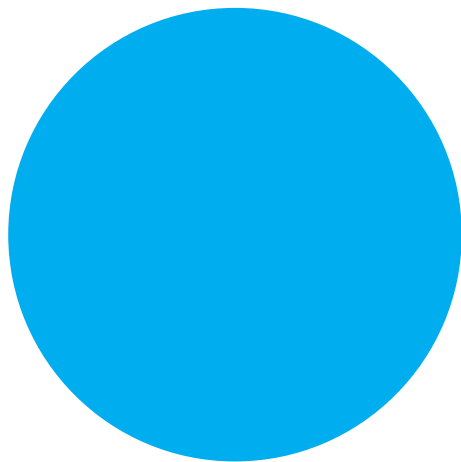
Wydanie I

ISBN: 978-83-283-2049-9

Copyright © Helion, 2016

- **Kup książkę**
- **Poleć książkę**
- **Oceń książkę**
- **Księgarnia internetowa**
- **Lubią to!**
- **Nasza społeczność**

Bali i Lombok

Kup książkę

Poleć książkę

Atrakcje Bali i Lomboku

NAJCIEKAWSZE ŚWIĄTYNIE

Pura Tirta Empul

Balijskie sanktuarium niedaleko miasta Ubud to ważny ośrodek duchowy i religijny miejscowych wyznawców hinduizmu. Obok powstałej w X w. świątyni bije źródło mające wg tutejszej tradycji magiczną moc.

Pura Batu Bolong

Niewielka świątynia hinduistyczna, zbudowana na skale wychodzącej w morze, koło plaży Senggigi, jest prawdopodobnie jedną z najstarszych na Lomboku.

Pura Suranadi

Najważniejsza świątynia hinduistyczna na Lomboku to właściwie cały kompleks świątynny z systemem świętych źródeł.

Gunung Kawi

Magiczne miejsce na północ od miasta Ubud na Bali znane jest też jako Grobowce Królów. Powstały w XI w. n.e. kompleks świątynny zachwyca urodą architektury i malowniczością okolicy.

Pura Ulun Danu Batur

Jeden z najważniejszych balijskich kompleksów sakralnych składa się z 285 świątyń i kapliczek dedykowanych bogini jezior i rzek Ida Batara Dewi Ulan Danu.

Kup książkę

Poleć książkę

URZEKAJĄCE WIDOKI

Pura Tanah Lot

Świątynia Tanah Lot to ikona Bali. Zbudowano ją na skale, która podczas przyływu oceanu zamienia się w wyspę.

Tarasy ryżowe

W okolicach miejscowości Jatiluwih i Tegallalang na Bali znajdują się najpiękniejsze na wyspie tarasowe pola ryżowe. Malownicze panoramy przyciągają malarzy, fotografów i romantyków.

Kintamani

Górzyste tereny na zachód od jeziora Batur na Bali słyną z malowniczych pejzaży, w których główna rola przypada wulkanowi Batur.

Wodospad Gitgit

Wodospad Gitgit w miejscowości o tej samej nazwie uznawany jest za jeden z ładniejszych na Bali. Najpiękniej prezentuje się w porze deszczowej.

Gili Islands

Trzy wysepki w pobliżu Lomboku przyciągają turystów urokiem pięknych plaż i majestatycznych żółwi morskich oraz brakiem... pojazdów spalinowych, ujęć słodkiej wody i policji.

Kup książkę

Poleć książkę

NIESAMOWITE PRZEŻYCIA

Morskie safari

Podążanie łodzią za stadami delfinów butlonosych w promieniach wschodzącego słońca to przeżycie, dla którego warto odwiedzić rejon Loviny.

Rejs łódką na „wyspę żółwi”

Na Pulau Serangan (Turtle Island) blisko osady Benoa na Bali znajdują się ośrodki hodowli żółwia morskiego, gdzie można podziwiać różne gatunki tych zwierząt.

Wspinaczka na szczyt wulkanu

Na Bali warto wspiąć się na wulkan Agung (3142 m n.p.m.), z którego szczytu rozciągają się niesamowite widoki; najpiękniejsze są te skąpane w promieniach wschodzącego słońca.

Kup książkę

Poleć książkę

ATRAKcje DLA DZIECI

Waterbom Bali

▲
Park wodny w balijskiej miejscowości Kuta uznawany jest za jeden z najatrakcyjniejszych aquaparków na świecie.

Balijski Park Ptaków

▼
W parku w miejscowości Batubulan żyje ok. 1000 ptaków, należących do ponad 250 gatunków z całego świata. Zwiedzający mogą tu karmić ptaki i robić sobie zdjęcia z najbardziej fantastycznymi skrzydlatymi stworzeniami.

Park Motyli

Park w wiosce Wanasari pozwala poznać cały cykl życia tych owadów oraz potrzymać na ręku nie tylko motyle, ale i inne ciekawe owady.

Kup książkę

Poleć książkę

Półwysep Bukit

Półwysep Bukit (Bukit Badung) to najdalej wysunięta na południe część Bali. Jedną z jego najsłynniejszych **plaż** jest ta w pobliżu wioski rybackiej **JIMBARAN**, leżącej w niewielkiej odległości od lotniska międzynarodowego Ngurah Rai w Denpasarze. Jest to ulubione miejsce amatorów konsumpcji owoców morza na plaży, o zachodzie słońca, przy akompaniamencie nastrojowej muzyki czy romantycznych serenad granych przez wędrownych grajków. Tutejsze restauracje serwują przysmaki wylądowane w okolicznych wodach. Każdego wieczoru z wioski Jimbaran ruszają w morze dziesiątki małych łódek, zapewniających zaopatrzenie miejscowym (i nie tylko) lokalom. Warto zajrzeć też na znajdujący się w osadzie targ rybny.

NUSA DUA to miejscowość położona we wschodniej części półwyspu, która zaistniała na turystycznej mapie wyspy jako siedziba droższych hoteli, pól golfowych i ogólnie rozumianego wypoczynku w wersji luksusowej. Obecnie okolice Nusa Dua określa się jako obszar

o nazwie Kuta Południowa (Kuta Selatan), jednak wciąż jest to oddzielny byt, żyjący swoim własnym, całkowicie odmiennym niż w Kuta, życiem. Nazwa Nusa Dua pochodzi od słów: dwie – *dua*, wysepki – *nusa*. Wysepki te w rzeczywistości są dzisiaj dwoma małymi cyplami. Większy z nich pozbawiony jest jakichkolwiek atrakcji turystycznych, natomiast mniejszy cypel, północny, może się pochwalić stojącą w punkcie centralnym niewielką **świątynią hinduistyczną Nusa Dharma** (Pura Nusa Dharma).

Na północ od Nusa Dua znajduje się niewielki **półwysep Tanjung Benoa**. Na plaży w osadzie **BENOA** działa najbardziej gwarny na Bali ośrodek sportów wodnych. Amatorzy nart wodnych, łódek ze szklanym dnem (*glass boat*), łotów na spadochronie za motorówką czy też mniej ekstremalnych bananów ciągnących po wodzie rozbawionych turystów bez wątplenia powinni poświęcić jedno popołudnie na wizytę w tym miejscu. Najpopularniejszą rozrywką jest półgodzinny rejs łódką na „wyspę

▲ Półwysep Tanjung Benoa z lotu ptaka

żółwi” – ★ **Pulau Serangan** (Turtle Island), na której znajdują się ośrodki pielęgnowania żółwia morskiego, wzbogacone o kilka endemicznych zwierząt balijskich.

Odwiedzając wyspę, można sobie zrobić zdjęcie z dzioborożcem czy oczywiście z płetwiastym żółwiem morskim zwanym *penyu*. Bilety na rejs nie są tanie.

Jak zwiedzać Bali?

Południowe rubieże Bali, czyli jednostki administracyjne Badung i Tabanan (Kabupaten – odpowiedniki naszych powiatów), najrozsądniej zwiedzać, wyruszając z jednego z popularnych kurortów w tej części wyspy. Za **bazę wypadową** może posłużyć zarówno bawiąca się codziennie do białego rana surferska Kuta (zob. s. 100), rodzinny Sanur (zob. s. 102) czy też sympatyczna, choć bardziej wymagająca finansowo Nusa Dua (zob. s. 94). Część centralną Bali najwygodniej eksplorować z kulturalnej stolicy wyspy, niewielkiego miasteczka Ubud (zob. s. 116). Jest ono najlepszą bazą wypadową do ciekawych obiektów i atrakcji turystycznych położonych w prowincjach Gianyar i Bangli. Północne tereny wyspy, z „powiatami” Jembrana i Buleleng, najlepiej

poznawać, stacjonując w pasie przybrzeżnym, ciągnącym się od niewielkiego kurortu Pemuteran (zob. s. 133) na północnym zachodzie Bali po znaną z delfinów butlonosych miejscowość Lovina (zob. s. 128). Wschodnie wybrzeże, wraz z szerokim wschodnim pasem wyspy, obejmującym Kabupaten Karangasem oraz Kabupaten Klungkung, można zwiedzić, wyruszając z sympatycznej, cichej miejscowości nadmorskiej Candidasa (zob. s. 137) bądź z położonego nieco bardziej na północ uroczego, niezatłoczonego Amed (zob. s. 141). Oczywiście pomiędzy wymienionymi lokalizacjami jest jeszcze mnóstwo dużych, małych i całkiem malutkich osad turystycznych, które również zadowolą każdego turystę, bez względu na budżet, jakim dysponuje.

Kup książkę

Poleć książkę

Najdroższe jest wyczerterowanie 6-osobowej łódki, które kosztuje minimum 350 tys. IDR. Agenci w Benoa wprawdzie zapewniają, że cena ta zawiera również wstęp do ośrodka z żółwiami, jednak po dotarciu na miejsce okazuje się, że trzeba dopłacić kolejne 20 tys. IDR/os., by zrobić sobie zdjęcie z sympatycznym gadem. Na Pulau Serangan najlepiej wybrać się wcześniej rano, ponieważ w trakcie dnia ma miejsce odpływ i łódki parkujące przy wyspie nie mogą podpływać do samego brzegu, co skazuje turystów na przebrnięcie kilkudziesięciu metrów w płytkiej, lecz pełnej kamieni i obumarłych koralowców wodzie.

W samym centrum półwyspu Bukit znajduje się ★ **park kulturowy Garuda Wisnu Kencana** ⓘ www.gwkbal.com; ok. godz. 17.00 odbywa się **parada balijska, o zachodzie słońca – przedstawienie kecak**, poświęcony hinduistycznemu bogu Wisnu oraz Garudzie, istocie będącej pół człowiekiem, pół ptakiem, do której nawiązanie znaleźć można w godle Republiki Indonezji czy w nazwie państwowych linii lotniczych Garuda Indonezja. Park, zajmujący powierzchnię ok. 60 ha, jest popularnym miejscem, w którym

organizuje się wiele koncertów i spektakli artystycznych. Największą atrakcją jest monumentalny **posąg boga Wisnu i Garudy**, który ma stać się jednym z najwyższych pomników na świecie. Zgodnie z założeniami konstruktorów Wisnu zasiadający na Garudzie ma mierzyć łącznie ponad 120 m, a rozpiętość skrzydeł „orła” ma osiągnąć 64 m. Kontrowersje, problemy finansowe oraz obawy duchownych hinduistycznych, że tak potężny posąg może zachwiać równowagę duchową wyspy, spowalniają realizację projektu. Według planów Nyomana Nuarty, artyści tworzącego pomnik, ukończone dzieło ma być widoczne zarówno z Kutu, z Sanur, jak i z Nusa Dua. W okolicach parku powstają również nowe osiedla luksusowych willi, mające na celu ożywienie tej części wyspy.

Na południe od parku Garuda Wisnu Kencana znajduje się malownicza ★ **plaża Pandawa** ⓘ **wjazd: 10 tys. IDR/os.**, w popularnym żargonie znana również jako „sekretna plaża”. Spektakularna droga dojazdowa, wykuta w kilkumetrowych skałach wapiennych, prowadzi do pięknej białopiaszczystej plaży, idealnej do kąpieli oraz surfing. Plaża jest stosunkowo

Kup książkę

Poleć książkę

Bali, czyli banyak libur

Pobożni Balińczycy uchodzą za najbardziej rozmodloną grupę etniczną w Indonezji. Dzięki temu każdy, kto odwiedza wyspę, ma niepowtarzalną szansę zetknąć się z tradycyjnymi ceremoniami religijnymi. Obrzędy są niezwykle barwne i często okraszone klasyczną muzyką balijskich gamelanów (zob. ramka *Gamelan*, s. 77). Ponadto Bali w całej Indonezji ma

opinię miejsca, gdzie warto spędzić wakacje, święta i inne dni wolne od pracy. Wśród turystów przyjęło się nawet powiedzenie „everyday is a holiday”, trafnie odzwierciedlające panującą na wyspie atmosferę. Indonezjczycy poszli o krok dalej, tłumacząc nazwę Bali jako skrót od *banyak libur*, co w wolnym tłumaczeniu oznacza „dużo wakacji”.

nowa, otwarto ją dopiero w 2012 r. W wapiennych skalach wykuto również głębokie wnęki, w których ustawiono figury bohaterów (Pandawów) z hinduistycznego poematu *Mahabharata*. To właśnie od nich pochodzi nazwa plaży.

Najbardziej na południe wysuniętą atrakcją turystyczną Bali jest położona na klifie (ok. 80 m), w osadzie Pecatu, **★ świątynia hinduistyczna Uluwatu** (Pura Uluwatu) wstęp: 20 tys. IDR, dzieci – 10 tys. IDR. Świątynia sama w sobie nie imponuje architekturą, jednak niebywałego uroku dodają jej sceneria, w jakiej się znajduje, oraz długa ścieżka wzdłuż stromego klifu. Przybytek jest typową balijską

świątynią morską (zob. ramka *Świątynie balijskie*, s. 98), zaliczaną do grupy *Sad Kahyangan*, czyli największych świątyń na Bali, rozmieszczonych w ten sposób, by utrzymywały równowagę duchową życia na całej wyspie. *Uluwatu* oznacza w dosłownym tłumaczeniu „kamienną głowę” (*ulu* – głowa, *watu* – kamień) i nawiązuje do wspomnianego kilkudziesięciometrowego klifu wychodzącego z podmorskiej rafy koralowej. Szacuje się, że pierwsza świątynia wybudowana została w tym miejscu już w XI w., by w kolejnych stuleciach rozrastać się i ewoluować do obecnych rozmiarów i formy. Obiekt poświęcony jest najważniejszemu bóstwu

▼ Świątynia Uluwatu

Kup książkę

Poleć książkę

Aktywny wypoczynek na Bali

Każdemu, kto nie przepada za klasycznymi programami turystycznymi, sprwadżającymi się do zwiedzania świątyń i muzeów, lecz preferuje bardziej aktywne formy spędzania wolnego czasu, Bali ma do zaoferowania całą gamę mniej lub bardziej egzotycznych dyscyplin sportowych.

Sportem, który tak naprawdę uruchomił całą balijską maszynę turystyczną, jest bez wątpienia **surfing**. Za pioniera w tej dziedzinie uznaje się Amerykanina Roberta Koke'a, który pod koniec lat 30. ubiegłego wieku odkrył i „oswoił” dzisiejszą mekkę surferów – plażę w kurorcie Kuta.

Niestety kolejne lata pełne zawieruch historycznych nie sprzyjały ani surfingowi, ani turystyce, i następcy Koke'a pojawili się na tutejszych wodach dopiero w latach 60. Tym razem byli to Australijczycy, którzy do dnia dzisiejszego dominują wśród zjeżdżających na Bali surferów. Na przestrzeni ostatnich 50 lat odkrywano wciąż nowe miejsca, w których można leniwie tkwić w wodzie, czekając na nadchodzące fale. Dzisiaj, na południowych wybrzeżach, od strony Oceanu Indyjskiego jest kilkanaście, a może nawet kilkadziesiąt takich punktów. Do najpopularniejszych plaż surfingowych na zachodnim brzegu należą: Canggu,

Kup książkę

Poleć książkę

Padma, kultowa Kuta i Kuta Reef. Na południowym cyplu wyspy są to plaże Balangan, Dreamland, Padang Padang, okolice świątyni Uluwatu i plaża Green Bowl. Wschodni brzeg to z kolei plaże Sanur Reef, Padang Galak, Lebih i Padang Bai. To właśnie surferom Bali zawdzięcza charakterystyczne bagażniki przytroczone do skuterów, budzące zdziwienie wszystkich stawiających na wyspie swoje pierwsze kroki. Najlepsze warunki do surfingu dla początkujących oferuje Kuta, gdzie na plaży działają dziesiątki wypożyczalni desek oraz liczne szkoły surfingu i dorabiający sobie nauczyciele-freelancerzy. Inne lokalizacje polecamy bardziej zaawansowanym adeptom tego sportu.

Nurkowanie i snorkeling, czyli pływanie z maską, to kolejne „egzotyczne” sporty, które z powodzeniem można uprawiać podczas pobytu na Bali. W odróżnieniu od surfingu, który ulokował się po stronie Oceanu Indyjskiego, najlepsze miejsca do podwodnych eksploracji znajdują się w północnej części wyspy, od strony Morza Balijskiego. Wyjątkami są plaże Blue Lagoon i Padang Bai oraz wody przybrzeżne wysepki Nusa Lembongan. Najciekawsze wydają się być wody Morza

Balijskiego w pasie od Amed po Tulamben, a nawet Tianyar. Ostatnie z godnych odwiedzenia raf koralowych to te w okolicach miejscowości Lovina oraz Pemuteran, z wisienką na torcie w postaci najpiękniejszej balijskiej rafy wokół wysepki Menjangan w Parku Narodowym Zachodniego Bali (Taman Nasional Bali Barat).

Najciekawszy **rafting**, jaki ma do zaoferowania wyspa Bali, odbywa się w okolicy miejscowości Ubud. Ciągający się na dystansie 9 km prawie trzygodzinny spływ rzeką Ayung najbardziej usatysfakcjonuje tych, którzy odwiedzają wyspę w okresie pory deszczowej (zob. *Wybór czasu podróży*, s. 12). Rafting rozpoczyna się w wiosce Abiansemal, niedaleko Ubud. Jedną z atrakcji mijanych podczas spływu jest wykuty w skale relief, przedstawiający scenę z epepei hinduistycznej *Ramajana*. Kaskady na rzece Ayung sklasyfikowane są między stopniem 19. a 25., w klasach od II do III. Oznacza to, że nie należą do najłatwiejszych, są jednak bezpieczne. Inny rafting, który można polecić miłośnikom tej dyscypliny sportu, rozpoczyna się w wiosce Muncan w „powiecie” Karangasem. Rafting rzeką Telaga

Kup książkę

Poleć książkę

Waja jest dłuższy, ciągnie się na odcinku 13 km i trwa ok. 2 godz.

Canyoning to jeden z młodszych sportów ekstremalnych. Jak zachwalają jego amatorzy, jest on prawdziwą mieszanką wybuchową wspinaczki skalnej, trekkingu rzecznoego, skakania z klifów i zjeżdżania na linach asekuracyjnych. Na Bali znajduje się wiele lokalizacji do uprawiania canyoningu. Jedną z ciekawszych mieści się przy wodospadzie Gitgit.

Rejonami, które oferują najlepsze warunki do uprawiania **turystyki rowerowej**, są centralne, górskie tereny wyspy. Do najwyższej ocenianych tras rowerowych należy 15-kilometrowy szlak w rejonie Kintamani, biegnący od wioski Sukawana do osady Toya Bungkah, leżącej nad samym brzegiem jeziora Batur. Inna popularna wśród rowerzystów górskich trasa znajduje się w okolicy tarasowych pól ryżowych w Jatiluwih. 20-kilometrowy szlak startuje w osadzie Kesambi (część wioski

Jatiluwhi), a kończy się w wiosce Tegalinggah. Przejazdy są tu możliwe jedynie w czasie pory suchej.

Wspinaczka na szczyty wulkanów to kolejna z ekstremalnych przygód, na jakie można sobie pozwolić podczas spędzanych na wyspie wakacji. Najpopularniejszym z celów górskich wspinaczek jest wulkan Agung (3142 m n.p.m.). Wyprawy na sam szczyt wyruszają z okolic świątyni Besakih. Trekking powinien odbywać się wyłącznie w towarzystwie lokalnego przewodnika. Czas potrzebny na pokonanie odcinka od świątyni na wierzchołek to ok. 7 godz. Jeśli więc chcemy ze szczytu podziwiać krajobrazy w promieniach wschodzącego słońca, musimy wyruszyć już około północy. Wulkan ma dla Balińczyków religijne znaczenie. Trzeba zatem pamiętać, by przyrządzając sobie prowiant na drogę, nie dołączyć do niego kanapki z wołowiną, ponieważ mogłoby to rozgniewać bogów mieszkających na górze. Również z przesłanek religijnych nie pozwala się na trekking w okresie

największych świąt hinduistycznych. Wypiarze wierzą, że w tym czasie wokół szczytu gromadzą się wszystkie złe duchy, mogące w tragiczny sposób wpłynąć na przebieg wspinaczki. Drugim polecanym na górskie wycieczki wulkanem jest znacznie niższy szczyt Batur (1717 m n.p.m.). Prowadzą na niego dwa szlaki. Pierwszy zaczyna się w Pura Jati (1100 m n.p.m.), drugi – w Toya Bungkah (1180 m n.p.m.). Wyprawy ruszają zazwyczaj ok. godz. 4 rano. Na zdobycie szczytu trzeba poświęcić ok. 2 godz.

Na koniec szczypta ekstremum w innym tego słowa znaczeniu. Bali posiada kilka rekomendowanych **pól golfowych**. Na wyspie są trzy profesjonalne 18-dółkowe pola. Pierwsze mieści się w Nusa Dua w Bali Golf & Country Club, drugie – w pobliżu Tanah Lot w Le Meridien Nirwana Golf & Spa Resort, trzecie – Bali Handara Golf & Country Club Resort w pobliżu jeziora Bratan. Jest również jedno mniejsze pole 9-dółkowe w Sanur, w hotelu Inna Grand Bali Beach.

Kup książkę

Poleć książkę

Travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże Ci najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne umożliwią staranne zaplanowanie podróży.

Bali i Lombok

te dwie indonezyjskie wyspy to prawdziwy raj dla spragnionych słońca, pięknych widoków i kontaktu z egzotyczną kulturą. Na poszukiwaczy przygody czekają tu czynne wulkany, na plażowiczów – wybrzeża pokryte złotym piaskiem, a na ciekawych świata – barwne tradycje. Ze wspaniałych zabytków stynie Yogyakarta – miasto, które pod względem znaczenia można przyrównać do polskiego Krakowa. Na pobliskim Komodo można zaś stanąć oko w oko ze smokiem, bo na takie miano zastużyły tamtejsze ogromne jaszczury.

- Malownicze plaże i niesamowite widoki
- Wspaniałe pałace i zabytkowe świątynie
- Wulkany, tarasy ryżowe i wodospady
- Warany – smoki z Komodo
- Unikalna kuchnia

Nr katalogowy: 37214

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900

0 601 339900

Bezdroża

Przewodniki Ludzi Ciekawych

Sprawdź najnowsze promocje:
 <http://bezdroza.pl/promocje>
 Przewodniki najchętniej czytane:
 <http://bezdroza.pl/bestsellery>
 Zamów informator podróżniczy:
 <http://bezdroza.pl/newsletter>

Helion SA
 ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
 tel.: 32 230 98 63
 e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>

ISBN 978-83-283-2049-9

9 788328 320499 >

Cena 24,90 zł

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

- 1. ZAREJESTRUJ SIĘ**
- 2. PREZENTUJ KSIĄŻKI**
- 3. ZBIERAJ PROWIZJĘ**

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA